

В. СТАНКЕВИЧ, С. МАРКЕВИЧ, К. МАРКЕВИЧ

ЛЕЧЕНИЕ СОБАК С НЕКОТОРЫМИ КОЖНЫМИ ЗАБОЛЕВАНИЯМИ ГЕМО- ЛИЗАТАМИ СОБСТВЕННОЙ КРОВИ БОЛЬНЫХ

Содержание

Авторы нашли, что гемолизаты собственной крови больных собак, вливаемые внутривенно, действуют эффективно в острых аллергических и себорейных кожных заболеваниях. Гемолизаты получали перемешивая в спринцовке одинаковые количества крови и стерильной дистиллированной воды. Лечение заключалось в 1—2 сериях по 7 внутривенных вливаний гемолизатов. Перед вливанием устанавливали причину болезни. Симптомы крапивницы исчезали после 1—2 вливаний гемолизатов. Острый зудкожи и вызванные им травмы уменьшались и заживали после 3—5 вливаний, сыпь острой местной и генерализованной экземы уступала после 4—6 вливаний. Сначала исчезал зуд, потом опухоль а потом присыхал выпот и гной. При хроническом зуде кожи зуд исчезал после 7 вливаний, а иногда только после вторичного курса лечения. Однако в случаях хронического зуда о неустановленной этиологии, случались рецидивы. В хронической экземе наступало ослабление симптомов болезни, но гипертрофия и шелушение не исчезали. В „аспе“ после 4—5 вливаний уменьшался инфильтрат, а пустулки и гнойнички присыхали. В половине случаев в течение нескольких недель или месяцев приходил рецидив заболевания, иногда уступающий безвозвратно после новой серии вливаний. В результате исследований авторы констатируют, что гемолизаты действуют успешно против зуда и против эксудации.

W. STANKIEWICZ, Z. MARKIEWICZ,
K. MARKIEWICZ

AUTOHAEMOLYSATES OF DOGS IN THE TREATMENT OF SOME SKIN DISEASES

Summary

The authors found that autohaemolysates of dogs suffering from acute allergic and seborrheal skin diseases exert a therapeutic influence. The haemolysate was obtained by mixing equal volumes of blood and sterile distilled water in a syringe. One or 2 series of 7 intravenous injections were given for therapeutic treatment. Before the administration of the haemolysate steps were taken to determine and to neutralize the eventual causes of the disease. The urticarial symptoms subsided after 1—2 injections of the haemolysate; the acute itch of the skin and the consequent secondary traumatic injuries of the skin receded after 3—5 injections; the rash of the localized and generalized acute eruption subsided after 4—6 injections. It was observed that initially the itching decreased, next the swelling; the discharge diminished and the suppuration subsided afterwards. In the chronic itch of the skin the itching receded after 7 injections, sometimes not until a repeated treatment was applied. However, in cases of chronic itching in which the causative agent could not be determined the disease happened to recur. In the chronic eruption some improvement followed. The symptoms of the disease were milder but hyperplastic lesions and desquamation persisted. In acne the oedema subsided after 4—5 injections and the pustules and abscesses became dry. In 50 per cent of the cases of acne the disease recurred after few weeks. Sometimes an administration of a repeated series of injections terminated completely the disease. As the result of the studies it was found that haemolysates are effective against itch and exudation.

ZYGMUNT MADEJSKI

Przypadek zatrucia talem u nutrii

Z Zakładu Farmakologii Doświadczalnej i Lecznictwa I. W. w Puławach
Kierownik: kand. nauk. wet. T. JUSZKIEWICZ

Opisywane dotychczas w piśmiennictwie weterynaryjnym zatrucia talem u małych zwierząt dotyczą prawie wyłącznie takich gatunków jak pies, kot, świnia, koza, owca i drób. W dostępnym piśmiennictwie nie spotkaliśmy się z przypadkami tego rodzaju zatrucia u nutrii. Ponieważ zatrucie talem u nutrii było ostatnio przedmiotem analizy toksykologicznej, dokonanej w tut. Zakładzie, chcieliśmy zwrócić uwagę na ten przypadek, podając jego opis.

Jak wiadomo, tal stanowi silną truciznę protoplazmatyczną, podobną w działaniu do ołowiu i arsenu. Działa przede wszystkim na ośrodkowy układ nerwowy, przewód pokarmowy i nerki oraz wykazuje właściwości pilotropowe, powodując wypadanie włosów (2, 7). Przypadki zatrucia talem u zwierząt są dość częste, a nasilenie ich obserwuje się zwłaszcza podczas masowych akcji odszczurzenia, co wiąże się ściśle z używaniem trutek zawierających tę

truciznę (1, 3, 5, 8). Dawka trująca czystego preparatu siarczanu talu dla zwierząt dorosłych wynosi 15—25 mg/kg wagi ciała, a dla zwierząt młodych 8 mg/kg wagi ciała (2, 3).

Objawy kliniczne w przypadkach ostrego zatrucia talem charakteryzują się głównie wystąpieniem drgawek tonicznych a następnie porażen; oddychanie staje się powierzchowne i dochodzi też do zatrzymania się serca w rozkurcu (7). W zatruciach przewlekłych obserwuje się przede wszystkim zmiany na skórze w postaci wyprysków i wypadania włosa. Prócz tego stwierdza się najczęściej ślinotok, wymioty, biegunki lub zaparcia, krwotoki jelitowe, zapalenie płuc, zahamowanie wydzielania potu rozszerzenie źrenic, szczękościsk oraz bolesność mięśni stawów (1, 2, 4). We krwi zaznacza się zmniejszona ilość erytrocytów i hemoglobiny, polichromazja i poikilocytoza, pojawiają się czerwone krwinki o ziarnistości zasadochłon-

nej oraz w zwiększonej ilości leukocyty, eozynofile i neutrofile (4, 7). Jako powikłania mogą dołączyć się zapalenie zewnętrzznego przewodu słuchowego, głębokie owrzodzenia i martwica palców, a następnie odpadanie obumarłych opuszek wraz z pazurami, zapalenie i zmętnienie rogówki, drażący wrzód rogówki itp. (1, 2, 10). Sekcyjnie stwierdza się zmiany zapalne przewodu pokarmowego, zwyrodnienie mięszone wątroby, mięśnia sercowego i nerek oraz zmiany w centralnym i obwodowym systemie nerwowym, podobnie jak w przypadkach zatrucia ołowiem (3, 4).

Tal wchłonięty do organizmu odkłada się głównie w ściankach jelit, mięśniach, wątrobie i nerkach. W mniejszych ilościach bywa on spotykany także we włosach ludzi lub sierści zwierząt, gdzie można go wykryć jeszcze po 3—16 tygodniach od chwili zatrucia. Przeprowadzając badania histopatologiczne włosów lub sierści zwierząt można stwierdzić (pod mikroskopem polaryzacyjnym) obecność ciemnych złogów, umiejscowionych przeważnie na pograniczu włosa właściwego i jego korzenia (11). Z krwi tal przenika również do mleka, a u samic ciężarnych przez łożysko do tkanek płodu (7). Wydala się z organizmu głównie z kałem i moczem (6, 9).

Przypadek własny

W miejscowości P. w prywatnej hodowli nutrii zachorowało nagle ponad 20 sztuk zwierząt. Jak wynikało z wywiadu nutrie zaczęły padać wśród objawów początkowo silnego niepokoju, podniecenia, drgawek a następnie porażen. Padły 24 sztuki, przy czym znamionym był fakt, że ginęły one przeważnie w klatkach, w których najpierw podawano karmę. (Można przypuszczać, że trucizna nie była dobrze wymieszana z karmą i znajdowała się przeważnie w powierzchniowej jej warstwie). Zwierzęta były karmione obierkami ziemniaczanymi, pochodzącymi z miejscowej stołówki, które gotowano w oddzielnym pomieszczeniu i rozgniatano z dodatkiem niewielkiej ilości ospy oraz świeżo skoszona lucerna. Zaiśniało podejrzenie zatrucia. Wezwany lekarz wet. zwrócił się do Instytutu Weterynarii w Puławach z prośbą o przeanalizowanie tego przypadku, przysyła-

jąc równocześnie próbki do badań toksykologicznych: zwłoki kilku padłych nutrii, jedną nutrię żywą wykazującą objawy posmutnienia, braku apetytu, porażenia kończyn, niemożności poruszania się oraz niewielką ilość karmy (rozgniecione obierki ziemniaczane) i wodę.

Przed przystąpieniem do właściwej analizy toksykologicznej dokonano sekcji nadesłanych padłych sztuk w Zakładzie Anatomii Patologicznej I. W. w Puławach. Sekcja wykazała we wszystkich przypadkach nieżytowe zapalenie błony śluzowej żołądka i jelit, zwyrodnienie mięszone wątroby i nerek oraz podostry obrzęk śledziony. Podobne zmiany stwierdzono także u nadesłanej chorej sztuki, która padła po kilkunastu godzinach.

Do badań toksykologiczno-chemicznych pobrano wycinki narządów wewnętrznych (wątroba, nerki), treść żołądków, kał (z prostnicy) oraz karmę (gotowane obierki ziemniaczane) i wodę. Analizę przeprowadzono w kierunku pospolitych, silnie działających trucizn mineralnych (arsen, fosfor, tal, rtęć, miedź, fluorki, nawozy sztuczne i in.). We wszystkich analizowanych próbkach z wyjątkiem wody wykryto obecność talu. Ze względu na bardzo małą ilość próbki karmy i wyraźny wynik dodatni analizy chemicznej, badań biologicznych nie przeprowadzono. Opierając się na wyniku chemicznej analizy toksykologicznej, oględzinach i wywiadzie lekarskim oraz na zmianach anatomo-patologicznych, wydano orzeczenie stwierdzające, że nutrie padały wskutek zatrucia talem. Na podstawie wywiadu przeprowadzonego na miejscu wypadku i analizy chemicznej można przypuszczać, że przyczyną zatrucia mogło być dostanie się do karmy trutki na gryzonie, zawierającej tal.

Piśmiennictwo

- 1) Baran W.: Med. Wet., 5, 7, 547—549, 1949. 2) Czaplinski F.: Med. Wet., 6, 9, 531—533, 1950. 3) Falewicz A., Markiewicz K., Stankiewicz W.: Wojsk. Przeg. Wet., 16, 4, 45—52, 1956. 4) Fröhner E., Völker R.: Lehrbuch der Toksikologie für Tierärzte. Stuttgart 1950. 5) Gancarz B.: Med. Wet., 8, 7, 324—325, 1952. 6) Gorzelewska K.: Med. Wet. (w druku). 7) Łazarew N. W.: Szkodliwe substancje w przemyśle. Warszawa 1956. 8) Mazurczak J.: Med. Wet., 10, 8, 479—481, 1954. 9) Rejs N. W.: Laboratornyje dielo 6, 12—16, 1957. 10) Szczudłowska M.: Med. Wet., 9, 2, 82—83, 1953. 11) Widzy W.: Pol. Tyg. Lek., 12, 46, 1761—1765, 1957.

M. CHAJKOWSKI, S. KOSSAKOWSKI

Puławy

Przypadek pęknięcia lewego uszka serca u psa

Stosunkowo nieliczne pęknięcia serca zwierząt powstają na tle urazowym lub jako tzw. pęknięcia samoistne. Pierwszy rodzaj przypadków zdarza się jako bezpośrednie zranienia przez różnego rodzaju drażące ciała obce, ostre odłamki złamanego żebra, rany postrzałowe lub kłute, przejechania i wszelkie złośliwe uszkodzenia, lub też pośrednio powstające w następstwie urazów mechanicznych jak uderzenie, rzucanie, kładzenie zwierząt itp.

Samoistne pęknięcia wywodzą się zwykle ze zmian patologicznych mięśnia sercowego jak *myodegeneratio*, *myomalatio*, *aneurysma*, *infarctus*, *abscessus* i inne zmiany o charakterze rozrostowym i zwyrodniającym błony wewnętrzne tętnic (*Kitt*).

Możliwe są również pęknięcia samoistne na tle pasożytniczym np. pęcherzyki bąblowca w ścianie serca powodujące ścieńczenia ściany (*Nieberle — Cohrs*).